

TARTALOMJEGYZÉK

Köszönetnyilvánítás	9
Bevezető	13
1. A KALANDTÓL A FOGSÁGIG	25
Hogyan hal el az erotika elevensége a biztonság iránti vágytól?	
2. TÖBB INTIMITÁS, KEVESEBB SZEX	45
A szerelem közelséget keres, de a vágyhoz távolság kell	
3. A MODERN INTIMITÁS CSAPDÁI	67
Nem csak beszéddel teremthetjük meg a közelséget	
4. DEMOKRÁCIA KONTRA SZENVEDÉLYES SZEX	83
A vágy és egyenlőség más-más szabályok szerint működik	
5. MEGTEHETED!	103
A protestáns munkaetika a vágy ellaposodásához vezet	
6. A SZEX MOCSKOS: ŐRIZD MEG ANNAK, AKIT SZERETSZ	123
Amikor a puritanizmus és a hedonizmus összeütközésbe kerül	

7. EROTIKUS TERVRAJZOK	143
Meséld el, hogyan szerettek, s én elmondom, hogyan szeretkezel	
8. SZÜLŐI SZEREP	163
Amikor a háromszemélyes rendszer veszélyezteti a kétszemélyeset	
9. TESTI VÁGYAK ÉS FANTÁZIÁK	193
Az örömhöz vezető ajtó kulcsát az erotikus elme szentélyében találjuk meg	
10. A SZERETŐ ÁRNYÉKA	217
A hűség újraértelmezése	
11. VARÁZSOLJUK VISSZA AZ IKSZET A SZEXBE	245
Az erotika újratemtése otthon	
Irodalom	267
Név- és tárgymutató	269

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Még soha nem írtam könyvet. Azt hittem, nem fogom kibírni az írással járó magányosságot. Legnagyobb meglepetésemre kiderült, hogy írás közben is át tudom élni a közös munka és az éjszakai beszélgetések örömét. Amikor gondolkodom, voltaképpen magamban beszélgetek: beszélgetés közben születnek meg és kristályosodnak ki a gondolataim. Néhányan a beszédben segítettek nekem, mások pedig az írásban, és oly sokkal tartozom nekik, hogy azt ki sem lehet fejezni egy kurta köszönetnyilvánításban.

Sarah Menges, rendkívül tehetséges szerkesztő vagy, az irányítóm voltál e könyv megírása során. Segítettél mederbe terelni a munkát, amikor a hirtelen támadt ötletek eltérítettek volna a helyes iránytól. Laura Blum, neked köszönhetem, hogy könnyedebb és olvashatóbb lett az írásom. Mivel az angol nem az anyanyelvem, gyakran nem tudok megragadni olyan finom részleteket, amelyeket te a költői vénáddal mindig felismersz és megfogalmazol. Michele Scheinkman, soha nem vagyok biztos abban, hogy egy elképzelésemnek van-e értelme, míg jóvá nem hagyod. Gail Winston, szerkesztőm a HarperCollin könyvkiadónál, úgy hittél bennem, mintha csak az anyám lennél. Segítettél nekem kusza gondolataim átfésülésében, és abban, hogy kerüljem a szakmai zsargont. Mary Wylie, a te tanulmányod adta az ötletet ehhez a könyvhöz* – gondoltad volna, hogy ekkora utat járunk be? Gyakran már azelőtt tudtad, hogy mit szeretnék mondani, hogy én magam megfogalmaztam volna. Miriam Horn, te voltál, aki segített az első tanulmányom megszerkesztésében. Rich Simon, te hoztad mozgásba a könyv létrejöttéhez szükséges gépezetet. Egyszerű kérdésed 2002 tavaszán, hogy mire gondolok

* *In Search of Erotic Intelligence: Sensuality and Domesticity.*

éppen, arra ösztönzött, hogy papírra vessek néhány gondolatot, amelyek majd egy tucatnyi változat elvetését követően megjelentek a *The Psychotherapy Networker* oldalain. Itt akár abba is hagyhattam volna, de te, Tracy Brown, profira jellemző szimattal az *Utne Reader* borítóján felfedezted a cikkemet, amelyet a *Networker*től vettek át. Azonnal kapcsolatba léptél velem, és egy hihetetlen közös utat jártunk be. Ilana Berger, mindenkit hozzád irányítok, amióta bevezettél a szexuálterápia világába. Peter Fraenkel, te egyszerre voltál mentorom és barátom, aki már a kezdetektől fogva hitt ennek a könyvnek a megszületésében. Michael Shernoff, megóvtál attól, hogy megragadjak a heteroszexuálisok kliséinél azáltal, hogy megismertettél a meleg perspektívájával. Patti Cohen és David Bornstein, megtisztelve érzem magam, hogy bevezettetek az írói társaságotokba. Deborah Gieringer, Sandy Petrey és Katherine Frank, köszönöm nektek, hogy olyan éles szemű olvasóim és kritikussaim voltatok. Phillis Levin, te a költői múzsám vagy. Shelly Kerner, te termékeny rendet teremsz a káoszomban – a kutatómunkában nyújtott segítséged pótolhatatlan volt. Anya Strzemien, te órákat töltöttél a szöveg legépelésével. Dolgozhatunk újra együtt? Miriam Baker, köszönöm neked a fogság gyönyörű metaforáját.

Nem tudom eléggé hangsúlyozni a segítséget, amit a pácienseimtől kaptam. Megtisztelve érzem magam, hogy bizalommal fordultak hozzám. Köszönöm, hogy megengedték nekem, hogy bepillantsak a lelkükbe, és hozzájárultak ahhoz, hogy a történeteikkel mások életét próbáljam gazdagabbá tenni. A barátaimnak hasonlóképpen köszönettel tartozom. Nem tudok itt minden embert felsorolni, aki vacsora közben beszélt nekem vágyai összetett világáról, de ti tudjátok, hogy rátok gondolok.

Jack Soul, több mint negyed évszázada élünk együtt. Tudom, hogy tetszik neked a téma, amit választottam! Nem tudtam volna befejezni a könyvem a te folyamatos támogatásod és biztatásod nélkül. Te mindig szilárdan mellettem álltál, amikor elbizonytalanodtam. Adam, legnagyobb fiam, te vagy a számítógépes varázs-

lóm. Nagyon sokat jelentett számomra, hogy ilyen nagy érdeklődést mutattál a munkám iránt, még ha ez azzal járt is, hogy kevésbé tudtam jelen lenni az életemben. Noam, kisebbik fiam, megígérem neked, hogy ha elég időm lesz, elolvashatod a könyvem.

D. H. Lawrence
Fogságban a vad

Fogságban a vad,
bár vad tisztasága megmarad,
nem pázrik, csak kushad és halna.

Az ember ma rab,
rab tettei foglya csak,
az erős sem pázrik, s okát nem tudja.

Nagy ketrec a domesztikált lét, megszakad
benne a szex, a vágy szabad
egyszerűsége eltorzul kicsavarva.

Így a perverz normák miatt
kínkeservét nyögve csak
hál az ifjúság, de gyűlöli, és sírna.

A szex kegyelmi állapot,
ketrecben nem lát napot.
Törj ki, vágj bele, próbáld újra!

Mesterházi Mónika fordítása

BEVEZETŐ

A modern házaspárok szexualitásának története gyakran a megcsappant vágyakról szól, és számos olyan mentség szerepel benne, amely az erotika elkerülhetetlen halálára ad magyarázatot. Úgy tűnik, hogy az utóbbi időben a reggeli hírektől a *New York Times*-ig mindenki véleményt nyilvánít ebben a kérdésben. Emlékeztetnek arra, hogy túl sok olyan pár van, amely nem él elég gyakran szexuális életet, még akkor sem, ha a partnerek azt állítják, hogy szeretik egymást. A párok napjainkban túlságosan elfoglaltak, túl sok stressz éri őket, túl nagy terhet ró rájuk a gyermeknevelés, és túl fáradtak ahhoz, hogy szeretkezzenek. És ha mindez nem elég érzékeik eltompításához, megteszik azok az antidepresszívumok, amelyeknek épp az lenne a feladatuk, hogy enyhítsék a stresszt. Ez meglehetősen ironikus fejlemény a bébibum-generáció tagjainak életében, akik úgy harminc évvel ezelőtt a szexuális felszabaddulás beköszöntét ünnepelték.

Nem szeretném görcső alá venni a médiában elhangzó vélemények megbízhatóságát – az életünkben valóban jóval több a stressz, mint kellene –, de ha kizárólag a szexuális együttlétek gyakoriságára és mennyiségére összpontosítanak, csak felületesen írják le azt a rossz közérzetet, amely számos pár életében jelen van. Úgy vélem, hogy ez a történet jóval többről szól.

A pszichológusok, szexuáalterapeuták és társadalomtudósok régóta próbálják átvágni azt a gordiuszi csomót, amelyet a szexualitás és domesztikált párkapcsolatok összebékítésének nehézségei bogozott össze. Bőségesen el vagyunk látva tanácsokkal azzal kapcsolatban, hogy mi mindennel fűszerezhetjük szexuális életünket a párkapcsolatban. Csökkenő szexuális étvágyunk, amint a taná-

csokból megtudjuk, egyszerűen megfelelő időzítés kérdése, s megfelelő prioritások felállításával és jó szervezőképességgel könnyen helyrehozható; de kommunikációs problémaként is felfogható, ami úgy orvosolható, hogy pontosan megfogalmazzuk, milyen szexuális vágyaink vannak.

Kevésbé hajlok a szexualitással kapcsolatos statisztikai megközelítésre – azaz annak vizsgálatára, hogy az adott pár él-e még szexuális életet, milyen gyakran, mennyi ideig, ki kezdeményez, és hogy kinek-kinek hány orgazmusa van. Ehelyett pontosan azokkal a kérdésekkel szeretnék foglalkozni, amelyekre nem adható egyszerű válasz. Ez a könyv az erotikáról szól és a szexualitás poétikájáról, az erotikus vágy természetéről és az ezzel járó dilemmákról. Milyen érzés, ha szeretünk valakit? És miben különbözik ettől az, ha vágyunk valakire? A megfelelő mértékű intimitás mindig jó szexuális kapcsolathoz vezet-e? Miért van az, hogy a szülői szerepbe való belépés olyan gyakran van pusztító hatással erotikus vágyainkra? Miért keltenek bennünk erotikus vágyakat a tiltott dolgok? Vágyakozhatunk-e valaki után, aki már megadatott nekünk?

Mindnyájunkban megvan a biztonság iránti alapvető vágy, ami a legfőbb oka annak, hogy elkötelezett kapcsolatokat hozunk létre; de ugyanilyen erős bennünk a kalandok és izgalmak iránti vágyakozás is. A modern románcok azzal az ígérettel kecsegtetnek minket, hogy ez a két szükséglet kielégíthető egyazon kapcsolatban. Én azonban nem vagyok erről meggyőződve. Manapság egyetlen embertől reméljük megkapni mindazt, amit korábban egy egész közösség nyújtott nekünk: a biztonságérzetet, a létezés értelmének érzését és a folytonosság érzését. A kapcsolattól elvárjuk, hogy megmaradjon benne a romantika, ugyanakkor érzelmileg és szexuálisan kielégítő legyen. Meglepő-e, hogy ilyen terhek nyomása alatt számos kapcsolat összeroppan? Nehéz, de nem lehetetlen izgalmat, várakozást és vágyat kelteni abban az emberben, akitől vigaszt és stabilitást várunk. Arra szeretném ösztönözni olvasóimat, hogy elgondolkozzanak azon, miként vállalhatnak kockázatot a

biztonságon belül, hogyan tehetik rejtélyessé hétköznapi világukat, illetve miképpen varázsolhatnak újdonságot az állandóságba. Megvizsgáljuk azt is, hogy a szerelem modern ideológiája időnként hogyan kerül összeütközésbe a vágy erőivel. A szerelem a közelség, kölcsönösség és egyenlőség légkörében kap lánggra. Arra törekszünk, hogy megismerjük a szeretett személyt, hogy minél közelebb tudjuk magunkhoz, és csökkentjük a közöttünk lévő távolságot. Akit szeretünk, azzal törődünk, aggódunk érte, és felelősséget érzünk iránta. Néhányunk számára a szerelem és a vágy elválaszthatatlan. Sok más emberben azonban az érzelmi intimitás gátolja az erotikus önkifejezést. A gondoskodás és védelmezés szerelemnek tápot adó elemei gyakran gátolják az öntudatlanságot, amely az erotikus öröm táptalaja.

Az a meggyőződésem, amelyet húsz év terápiás gyakorlat is alátámaszt, hogy a biztonság megteremtésének folyamata során sok pár összekeveri a szerelmet az összeolvadással. Ez a tévedés a szexuális élet szempontjából rossz előjel. Ahhoz, hogy a másikhoz való viszonyunkban fenntartsuk a lendületet, szükség van egy áthidalható távolságra. Az erotikához szükség van az elkülönülésre. Más szavakkal: az erotika az én és a másik közötti térben születik meg. Ahhoz, hogy bizalmas kapcsolatot alakítsunk ki a szeretett személlyel, képesnek kell lennünk ennek az úrnek és a belőle fakadó bizonytalanságoknak az elviselésére.

Miközben ezeken a paradoxonon rágódunk, gondolkozzunk el egy másikon is: a vágyat gyakran olyan érzelmek kísérik, amelyek látszólag ellentmondanak a szeretetnek. Ezek közül elsőként az agresszió, a féltékenység és a civódás jut eszembe. Meg fogom vizsgálni azokat a kulturális nyomásokat is, amelyek a domesztikált szerelem kialakulásának háttérében állnak: tisztességessé, egyenrangúvá és biztonságossá, ugyanakkor unalmassá teszik. Szeretném megmutatni az olvasónak, mennyivel izgalmasabb, játékosabb, akár frivolabb szexben lehetne részünk, ha nem hagynánk, hogy kulturálisan meghatározott ragaszkodásunk a demokrácia

unalmához korlátozzon bennünket. Ennek alátámasztásához elkalandozunk a társadalomtudományok területére. Látni fogjuk, hogy a mai párok jóval többet investálnak a szerelembe, mint elődeink; ugyanakkor a sors furcsa fintora miatt a szerelemnek és házasságnak épp ez a modellje az, ami a válások exponenciálisan növekvő számához vezet. Felmerül a kérdés, hogy a házasság hagyományos struktúrája képes-e megfelelni a modern kor elvárásainak, különösen annak fényében, hogy az *amíg a halál el nem választ* fogadalom kétszer annyi időt ölel fel, mint hajdanában. A mágikus elixír, amelynek az lenne a feladata, hogy ezt lehetővé tegye, az intimitás. Ezt a kérdést több nézőpontból is megvizsgáljuk, de fontos, hogy már ezen a ponton rávilágítsunk: azokat a sztereotípiákat, amelyek a nőket romantikusnak, míg a férfiakat szexuális hódítóknak ábrázolják, már nagyon régen fel kellett volna számolni. Ez igaz azokra az elképzelésekre is, amelyek szerint a nők szeretetre szomjaznak, alapvetően hűségesekek, és ragaszkodnak az otthonukhoz, míg a férfiak biológiai tulajdonságaiknak köszönhetően képtelenek a monogámiára, és félnek az intimitástól. A nyugati világ társadalmi és gazdasági változásainak eredményeképpen a nemek közötti hagyományos határok elmosódtak, és az említett tulajdonságok most mind a nőkben, mind a férfiakban megjelennek. Bár a sztereotípiáknak időnként nagy az igazságtartalmuk, nem képesek megragadni a modern kapcsolatok összetettségét. Én a szerelem androgün megközelítésére törekszem.

Mint párterapeuta a visszájára fordítottam a hagyományos terápiás prioritásokat. Azon a területen, ahol én dolgozom, ahhoz vagyunk szokva, hogy először a kapcsolat minőségével foglalkozunk, és csak utána azzal, hogy ez miként van jelen a hálószobában. Ebben a megközelítésben a szexuális kapcsolat a kapcsolat egészének a metaforája. Ennek háttérében az a feltételezés áll, hogy ha javítunk a kapcsolaton, az a szexuális élet területén is fejlődéshez vezet. A tapasztalataim azonban azt mutatják, hogy ez gyakran nem így van.

A terápiás kultúra hagyományosan előnyben részesíti a kimondott szót a testi önkifejezéssel szemben. Ugyanakkor a szexualitás és az érzelmi intimitás két külön nyelv. Szeretném, ha a test ismét elfoglalhatná az őt megillető helyet a párkapcsolatokról és erotikáról folytatott vitában. A test gyakran olyan érzelmi igazságokat tartalmaz, amelyek felett a szavak túlságosan is könnyedén átsiklanak. Az a dinamika, amely a konfliktus forrása a párkapcsolatokban – különösen a hatalommal, kontrollal, függőséggel és sérülékenységgel kapcsolatos dinamika –, gyakran kívánatossá válik, amikor a testünkön keresztül tapasztaljuk meg és erotizáljuk. A szex így egyszerre válik az intimitás körüli konfliktusok és zavarodottság megértésének eszközévé és e destruktív hasítások gyógyírjává. Az egyes partnerek teste, amelyen élettapasztalataik és a kultúra is lenyomatot hagytak, olyan olvasókönyvvé válnak, amelyet együtt lapozhatunk át.

Ha már az olvasásnál tartunk: talán ez a megfelelő pillanat arra, hogy elmagyarázzak néhány kifejezést, amellyel az olvasó találkozni fog a könyvben. A *házasság* szót a tartós érzelmi elköteleződések jelölésére használom, nem pedig a szó jogi értelmében. A férfira, illetve nőre történő utalásokat pedig olykor szabadon alkalmazom, anélkül, hogy ezzel ítéletet szeretnék alkotni bármely nemmel kapcsolatban.

Én magam, amint a nevem is elárulja, nő vagyok. Talán kevésbé nyilvánvaló, hogy a kulturális hátterem hibrid. Sok helyen éltem, és ennek a könyvnek a témáját kulturálisan – multikulturálisan – tájékozottan szeretném körbejárni. Belgiumban nőttem fel, Izraelben érettségiztem, és tanulmányaimat az Egyesült Államokban fejeztem be. Mivel több mint harminc éven keresztül különböző kultúrákban éltem, szívesebben maradok a külső szemlélő nézőpontjánál. Ez a kiváltságos helyzet lehetővé teszi számomra, hogy több különböző perspektívából figyeljem meg, hogyan fejlődik a szexualitásunk, hogyan kapcsolódunk egymáshoz, milyen narratívát alkotunk a szerelemről, és hogyan éljük meg a testi örömeket.

Személyes tapasztalataimat átvittem a klinikai, tanári, terápiás és kultúrközi pszichológiával foglalkozó szakmai munkámba is. A kulturális átmenetre összpontosítva célzottan három populációval dolgozom: menekült és vegyes kultúrájú családokkal (azaz azzal a két csoporttal, amelyek tagjai a leggyakrabban utaznak manapság, bár különböző okokból), illetve különböző kultúrából származó párokkal (köztük különböző fajú és különböző vallású emberek alkotta párokkal). A vegyes kultúrájú párok esetében más kultúrák megtapasztalásához nem szükséges utazni, hiszen ezeket a tapasztalatokat a saját nappalijukban szerzik be. A figyelmet leginkább az keltette fel, hogy a kultúrák összetalálkozása hogyan befolyásolja a nemi szerepeket és a gyereknevelés gyakorlatát. Megvizsgáltam a házasság számos különböző jelentését, illetve hogy miként változik a szerepe és a nagyobb családi rendszerben betöltött helye különböző nemzetek kultúrájának kontextusában. Vajon két független egyén magánügye-e, vagy két család között zajló közösségi ügy? A párokkal végzett üléseken megpróbáltam felismerni az elkötelezettségről, intimitásról, örömről, orgazmusról és testről zajló viták háttérében meghúzódó kulturális különbségek árnyalatait. Lehet, hogy a szerelem univerzális, de a róla alkotott konstruktumok minden egyes kultúrában más nyelven fogalmazódnak meg. Különösen a gyermekkori és serdülőkori szexualitással kapcsolatos beszélgetésekre figyeltem oda, mert az egyes társadalmak a gyermekeknek szánt üzenetekben fedik fel leginkább az értékrendjüket, céljaikat, motivációikat és tiltásaikat.

Nyolc nyelvet beszélek. Néhányat odahaza sajátítottam el, néhányat az iskolában, néhányat az utazásaim során, és egyet-kettőt szerelmi kapcsolatban. A terápiás munkám során gyakran azért keresnek fel, hogy profitáljanak a különböző kultúrákban való jártasságomból, illetve többnyelvűségemből. A pácienseim között vannak heteroszexuálisok és melegek (jelenleg nem foglalkozom transzneműekkel), vannak ezenkívül házások, élettársi kapcsolatban élők, egyedülállók, és olyanok, akik újraraházasodtak. Van-

nak közöttük fiatalok, idősök és középkorúak. A kultúrák, fajok és társadalmi osztályok széles spektrumát képviselik. Egyéni történeteik rávilágítanak azokra a kulturális és pszichológiai erőkre, amelyek hatással vannak arra, ahogyan szeretünk és ahogyan vágyakozunk.

Az egyik meghatározó élményem, amely ennek a könyvnek a háttérében áll, talán nyakatekertnek fog tűnni, de fel kell tárnom önök előtt, mert rávilágít azokra a mélyebb motivációkra, amelyek a szenvedélyemet táplálják. A szüleim túléltek a koncentrációs táborot. Sok éven keresztül, nap mind nap szembenéztek a halállal. Anyám és apám is az egyedüli túlélők voltak a családjukban. Ebből a tapasztalatból mindketten a bosszú vágyával kerültek ki, és eltökélték, hogy a lehető legtöbbet hoznak ki minden egyes napból. Mindketten úgy érezték, hogy egyedülálló ajándékot kaptak: egy másik életet. A szüleim példája szokatlan, azt hiszem. Nem túlélni akartak, hanem új életre kelni. Szomjaztak az életre, a túláradó élményekre, és nagyon szerették jól érezni magukat. Művészi fokra fejlesztették az örömeiket. Szinte semmit nem tudok a szexuális életükről, kivéve, hogy két gyermekük született, a bátyám és én. De abból, ahogyan éltek, azt feltételezem, hogy jól ismerték az erotika rejtjelmeit. Bár kétlem, hogy valaha is használták volna ezt a szót, megtestesítették az erotika élni akarásban és szabadságvágyban megnyilvánuló misztikus jelentését – nemcsak a szexualitásra vonatkozó korlátozott jelentését, amellyel a modern kultúra ruházta fel. Ez a tágabb jelentés az, amelyre hagyatkozni fogok az erotikával kapcsolatban ebben a könyvben.

Még egy fontos hatás ért, amely segített ennek a könyvnek a megszületésében. A férjem a Nemzetközi Traumakutatás Program vezetője a Columbia Egyetemen. A munkája középpontjában a menekültek, háborús gyermekek és a kínzás áldozatainak segítése áll, akik próbálják feldolgozni azt a súlyos traumát, amit átéltek. A kreativitásuk, játékra és örömeire való képességük helyreállításával ezek a túlélők ismét kapcsolatba kerülnek az élettel és az élet-

erőt tápláló reményekkel. A férjem a fájdalommal foglalkozik, én pedig az örömeikkel. Ez a két dolog mélyen összefonódik.

Az embereket, akiről írtam, nem említem meg személy szerint a köszönetnyilvánításban, bár nagyon sokkal tartozom nekik. A történeteik autentikusak, és szinte szó szerint jegyeztem le őket, de a személyazonosságukat titokban tartom. Az együttműködés szellemében többször is mutattam nekik részleteket belőle a könyv megírása során. Számtalan elképzelésem a munkámból fejlődött ki, nem pedig fordítva. A munkámban sok olyan szerző alapos megfontolásainak gazdag tárházára is támaszkodtam, akik előttem foglalkoztak a szerelem és vágyakozás ellentmondásaival.

A munkám során mindennap szembesülök a statisztikák mögött rejlő valósággal. Látok embereket, akik olyan jó barátok, hogy már nem tudnak szeretők lenni. Látok szeretőket, akik olyan kitartóan ragaszkodnak ahhoz az elképzeléshez, hogy a szexnek spontánnak kell lennie, hogy szinte nincs is szexuális életük. Látok olyanokat, akik a csábítást túlzott energiabefektetésnek tartják, amire most, hogy már elköteleződtek, nincs is szükség. Látok másokat, akik úgy vélik, hogy az intimitás azt jelenti, mindent tudniuk kell egymásról – lemondanak az elkülönülés minden formájáról, majd csodálkoznak, hogy hová tűnt a titokzatosság. Látok olyan feleségeket, akik inkább egész életükben vállalják a stigmát, hogy nincsenek szexuális vágyaik, mintsem hogy elmagyarázzák a férjüknek, hogy az előjáték jóval több, mint az aktus bevezetése. Látok embereket, akik annyira nekikeseredetten próbálnak megküzdeni partnerük közönyével, hogy mindent hajlandóak kockáztatni néhány percnyi tiltott gyönyörért valaki mással. Látok olyan párokat, amelyek szexuális életét lánggra lobbantja egy szexuális viszony, és megint másokat, akiknek tagjai között a viszony lezáródását követően semmilyen kötelék nem marad fenn. Látok idős férfiakat, aki úgy érzik, férfiaságuk cserben hagyta őket, péniszük már nem reagál, és a viagrához fordulnak, hogy

enyhítsék a megmásíthatatlan tények okozta szorongást. Látom a feleségeket, akiket nehéz helyzetbe hoz, hogy hirtelen fel kell adniuk saját passzivitásukat. Látok kisgyermekes szülőket, akiknek erotikus energiáját megcsappantja a gyermekükről való gondoskodás, ami annyira lefoglalja őket, hogy eszükbe sem jut időnként magukra csukni a hálószoobaajtót. Látok férfiakat, akik nem azért néznek pornót az interneten, mert nem találják vonzónak a feleségüket, hanem mert lelkesedésének hiánya azt az érzést kelti bennük, hogy velük van a baj, ha szexre vágynak. Látok embereket, akik annyira szégyellik a szexualitásukat, hogy próbálják megkímélni a szeretett személyt ettől a borzalomtól. Látom azokat, akik tudják, hogy szeretik őket, de arra vágynak, hogy kívánják is őket. Mind azért jönnek el hozzám, mert erotikus életük feléledésére vágynak. Időnként meghunyászkodva jönnek, máskor elkeseredve, csüggedten és dühödten. Nemcsak a szexualitás, az aktus hiányzik nekik, hanem az összekapcsolódás, játékoság és megújulás élménye is, amit a szex nyújtani tud. Arra kérem az olvasót, hogy kapcsolódjon be a beszélgetéseimbe ezekkel az emberekkel, miközben együtt dolgozunk azon, hogy egy lépéssel közelebb kerüljünk a transzcendenciához.

Felhívom azok figyelmét, akik szeretik, ha időről időre gyorsabban ver a pulzusuk, hogy az izgalom összefonódik a bizonytalansággal, és arra is szükség lesz hozzá, hogy tárt karokkal fogadják az ismeretlent, ahelyett, hogy elrejtőznének előle. Ez a feszültség azonban a sérülékenység érzését keltheti. A pácienseimet mindig figyelmeztetem, hogy a „biztonságos szex” nem létezik. Le kell szögeznünk, hogy nem minden szerető keresi a szenedélyt, sőt az is előfordul, hogy egyáltalán nem is kalandozik arra. Vannak olyan kapcsolatok, amelyek a melegség és gondoskodás érzését keltik, és vannak párok, amelyek tagjai úgy döntenek, hogy ezeken a nyugodtabb vizeken eveznek tovább. Inkább a türelemre, nem pedig a szenedélyre épülő szerelmet választják. Nemcsak egy út van, és nincsen egyedül üdvözítő út.

A *Szeretkezés fogságban* arra törekszik, hogy őszinte, tisztázó és provokatív vitába vonja be az olvasót, és arra ösztönözze, hogy megkérdőjelezze önmagát, s kimondja, ami korábban rejtve maradt; ne féljen az érzelmi és szexuális korrektség által támasztott kihívásoktól – nyissuk tágra az erotikát elrejtő ajtókat, és adjuk vissza a szexnek valódi jelentését.